

УДК 631.3.002.5

РЕЗУЛЬТАТИ ПОЛЬОВИХ ТА ЛАБОРАТОРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЯКОСТІ ФРАКЦІЙНОГО СКЛАДУ ОЛІЙНОЇ СИРОВИНИ СОНЯШНИКУ В УМОВАХ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Желябін В.О., студ.

Михайлов Є.В., д.т.н.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Summary. The paper provides an analysis of the average prices for the implementation of sunflower seeds and experimental studies Shrovetide fractional composition of raw materials in the Zaporozhye region

Keywords: oil - processing industry, the production of sunflower seeds, sunflower seeds, efficiency, economic development

Постанова проблеми. Виробництво олійних культур належить до основних напрямів діяльності в сільському господарстві України. Аналіз середньорічної ціни реалізації насіння соняшнику сільськогосподарськими підприємствами Запорізької області показав, наскільки значний розмах цін спостерігається в межах однієї області на сільськогосподарську продукцію по маркетингових роках. Одним з найбільш значущих факторів визначення ціни на насіння соняшнику, є його якість, вологість, натура, засміченість. Особливу роль в цьому надається засміченості, яка складається з олійних крупних, легких сміттєвих домішок, що визначає актуальність проблеми.

Основні матеріали дослідження В роботі приведено аналіз середньорічної ціни на реалізацію насіння соняшнику і експериментальні дослідження фракційного складу олійної сировини в Запорізькій області.

В результаті проведених лабораторно - виробничих досліджень на Мелітопольському олійно-екстракційному заводі (МОЕЗ) були вивчені якісні показники соняшнику, що надходить з різних господарств Запорізької області.

Відповідно до методики визначався процентний вміст насіння повноцінного, крупної сміттєвої домішки, проходу сита діаметром 3 мм, легкої домішки, сміттєві домішки, чистоти насіння.

За результатами випробувань визначалось математичне очікування - m , максимальне та мінімальне min значення сторонніх домішок, середньоквадратичне відхилення - u та коефіцієнт варіації - x .

Висновки. 1. Значними факторами, визначаючими вартість насіння є його якісні показники- вологість, натура, засміченість.

2. Чистота вихідного матеріалу склала: 92,8%, max -97,1%, min -84,6%. Засміченість відповідно-7,2%, при цьому max -22,5%, а min =2,1%.

3. Аналіз засмічених домішок показав, що вміст в них крупної смітної домішки склав-2,99%, прохід через сито $\varnothing 3mm$ -4,231%, легкої домішки-0,064%. Олійної домішки у вихідному матеріалі виявилось-4,355%.

4. За аналізу загальної кількості домішок, що в купі соняшника: олійної домішки у вихідному матеріалі-37,25%; крупної смітної домішки-25,7%; проходу через сито Ø3мм-36,5%; легких домішок-0,55%.

УДК 631.3.002.5

ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВ ОЛІЙНО-ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Мордарьов П.С., студ.

Михайлов Є.В., д.т.н.

Таврійський державний агротехнологічний університет

Summary. The paper presents the analysis of the production of oilseeds in the world, Ukraine, performance of oil companies - processing industry Zaporozhye region and ways to improve its effectiveness.

Keywords - oil - processing industry, the production of sunflower seeds, sunflower seeds, efficiency, economic development.

Постанова проблеми. Виробництво олійних культур належить до основних напрямів діяльності в сільському господарстві України. Підтвердженням цього є зайнятість ними посівних площ. Торік усіма категоріями господарств засівалося 26,7 млн га ріллі. При цьому олійні культури займали майже 30 % всіх площ.

Упродовж останніх років в Україні спостерігалася тенденція до збільшення виробництва насіння соняшнику. Якщо у 2005 році врожай цієї культури становив 4,7 млн т, то у 2015-му отримано близько 11 млн т.[1-5]

Основні матеріали дослідження. Олієдобувне виробництво Запорізької області нині представлено трьома екстракційними заводами (Пологівський ОЕЗ, Запорізький ОЖК та Мелітопольський ОЕЗ, табл.1).

Табл. 1 – Надходження олійної сировини соняшнику на головні підприємства олійно - переробної галузі Запорізької області [6], т

Рік	2010	2011	2013	2014	2015
Підприємства					
Запорізький ОЖК	372755	726546	499405	799104	853187
Мелітопольський ОЕЗ	75566	85976	125154	129535	152947
Пологівський ОЕЗ	510417	488236	359925	423055	360880

Найбільш потужним в області є Запорізький ОЖК з переробкою 853187 тонн за 2015. За ним - Пологівський ОЕЗ з переробкою 360880 тонн і Мелітопольський ОЕЗ з переробкою 152947 тонн. За період з 2010 по 2015 потужності підприємств олійно-переробної галузі Запорізької області збільшились майже вдвічі за винятком Пологівського ОЕЗ.

Висновки. Упродовж останніх років в Україні спостерігалася тенденція